

GRÖNT KULTURPROGRAM FÖR LUNDS KOMMUN

Cultus (lat.) = odling; Cultura (lat.) = bildning, civilisation

INLEDNING

Kultur innebär att odla det samhälle vi vill skörda imorgon. Om människor ska förmås att ta ett större ansvar för miljön så måste de få möjlighet att uttrycka sin kreativitet på sätt som de själva väljer. I kulturen tillåts människor mötas förutsättningslöst och genom kultur skapas gemenskap och ömsesidigt förtroende. Vi i Miljöpartiet är övertygade om att ett sådant samhällsklimat är en god förutsättning för det gröna samhälle vi vill se i framtiden.

I samband med Lunds kandidatur till Europas kulturhuvudstad 2014 så utarbetades en kulturpolitisk strategi för Lunds kommun 2010 - 2013. Tvärtom vad som sades om att åtgärderna skulle genomföras, trots att Lund inte blev kulturhuvudstad, så har det blivit mycket lite av de utlovade satsningarna. Miljöpartiets ambition är att blåsa liv i den insomnade kulturpolitiken i kommunen och att Lund återigen ska betraktas som en kulturstad i framkant. Vi är redo att ta ansvar för kulturen på samma sätt som vi tar ansvar för miljön. Det här kulturprogrammet är ett första steg i arbetet med att profilera Lund som en kulturvänlig grön kommun.

Ett grönt kulturbegrepp

Det är dags att bredda kulturbegreppet. Fortfarande förknippas kultur främst med klassisk musik, bildkonst, skönlitteratur och teater. För Miljöpartiet är dock gatumusik, graffiti, LAN och stadsodling lika värdefulla och välkomna inslag i Lunds kulturutbud. Men fördelningen av resurser mellan etablerad "finkultur" och oetablerad "nykultur" är ojämn. Nya framväxande kulturslag som är svåra att placera i speciella fack hamnar lätt utanför när pengar ska fördelas. Miljöpartiet ska arbeta aktivt för att jämna ut den här obalansen.

Barn och unga i fokus

I det här programmet så prioriterar Miljöpartiet kulturverksamheter som engagerar barn och unga. För oss är det en självklarhet att fler barn måste få en chans att spela ett instrument, måla eller prova på att animera film. Vi väljer också att prioritera amatörverksamhet och föreningslös verksamhet. Det är ofta tufft att söka ekonomiskt stöd om man inte har en stark förening i ryggen eller om man ägnar sig åt okonventionella kulturformer. Miljöpartiet vill driva en aktiv och nyfiken kulturpolitik som bejakar kreativitet och nyskapande.

Behov av samverkan

Samverkan mellan olika kulturarenor måste öka. Det gäller dels samverkan över nämnds- och förvaltningsgränser, men kommunen måste även stimulera kulturskola, fritidsgårdar och skolor till att utnyttja varandras kompetens och resurser på ett bättre sätt. Positiva aktiviteter och insatser ska spridas som ringar på vattnet. Det behövs ett nätverk där skola, fritidsverksamheter, kulturföreningar, universitet och privata kulturproducenter arbetar långsiktigt med kommunen för att hjälpa barn och unga vidare i deras kreativa utveckling. Miljöpartiet vill också att kulturperspektivet får en större roll i den långsiktiga stadsplaneringen. Vi vill bygga in kulturen i nya hus, torg och parker! Miljöpartiet ska också verka för ett närmare samarbete med andra skånska kommuner på områden som rör barn, unga och kultur.

FÖRSLAG PÅ INSATSOMRÅDEN

- **Kombinera bibliotek, medborgarkontor och kulturhus**

Miljöpartiet vill att kombinerade stadsdelsbibliotek och medborgarkontor också ska användas som lokala kulturhus. Det är dock viktigt att skilja på medborgarkontorens och bibliotekens verksamheter eftersom bibliotekarier och samhällsvägledare har olika uppgifter och kompetens. Vi vill att meröppet ska införas på fler bibliotek och att fritidsledare finns tillgängliga när barn och unga besöker biblioteken. Vi tycker att Fäladsgården är ett bra exempel på hur ett modernt, lokalt kulturhus kan organiseras. Miljöpartiet vill också undersöka möjligheterna till ett centralt beläget kulturhus och vilka befintliga byggnader som skulle kunna komma ifråga för detta. Ett centralt kulturhus ska fokusera på kulturproduktion med tonvikt på barn, ungdomar och amatörverksamhet.

- **Utvidga kulturgarantin**

Miljöpartiet tycker att det är bra att kommunen har beslutat om att införa en garanti som garanterar att Lunds elever får ta del av kulturupplevelser på skoltid. Tyvärr är kulturgarantin alldeles för snålt tilltagen. Om Lunds elever ska få en kulturgaranti värd namnet så måste extra medel skjutas till. Miljöpartiet menar att ansvaret för kulturgarantin dessutom bör delas mellan skolnämnderna och kultur- och fritidsnämnden. Inte som det är nu, att hela ansvaret vilar på kultur- och fritid. Skolan har det yttersta ansvaret för att Lunds elever får undervisning i estetiska ämnen precis som de får i naturkunskap och matematik. Miljöpartiet vill höja de estetiska ämnernas status i skolan.

- **Förstärk Kulturskolan**

Den populära och omtyckta Kulturskolan har fått ta oacceptabelt mycket stryk under de senaste årens hårda besparingskrav. Det är en negativ trend som Miljöpartiet vill bryta och vända till en positiv utveckling. Kulturskolans verksamhet måste få förfoga över en realistisk budget och taxorna måste sänkas så att fler föräldrar har råd att låta sina barn gå i Kulturskolan. Tillgång till kultur håller på att förvandlas till en klassfråga. Miljöpartiet accepterar inte fler nedskärningar i Kulturskolan.

- **En hållbar fritidsverksamhet**

Den senaste tioårsperioden så har man systematiskt skurit ned på Lunds fritidsverksamhet. Miljöpartiet menar att smärtgränsen är nådd och passerad och vi vill därför införa ett uppsägningsstopp av fritidsledare. Miljöpartiet tror inte på personalnedskärningar som ett hållbart sätt använda kommunens resurser. Samtidigt är vi medvetna om den bistra ekonomiska verklighet vi befinner oss i och att resurserna kommer att bli knappa framöver, oavsett politiskt styre. Miljöpartiets fasta övertygelse är att det är möjligt att hushålla med fritidsverksamhetens resurser på ett sätt som inte påverkar antalet tjänster negativt. På sikt kommer vi även att se till att Lunds fritidsgårdar kan utvidga sitt öppethållande och bemannas med precis så mycket personal som barnen behöver. Det är så vi vill bygga en hållbar fritidsverksamhet.

- **Främja spontanidrotten**

Skateboard och parcour är exempel på nya spontant organiserade aktiviteter som inte är tidsbundna och där gränsen mellan konst och fysisk aktivitet har suddats ut. Miljöpartiet kommer att fortsätta arbeta för att anläggandet av skate- och aktivitetsparker vid Mejeriet och i Dalby kan påbörjas under 2013. Miljöpartiet ska vidare stöd-

ja den växande spontanidrottsverksamhet i kommunen som engagerar allt fler tjejer. Skate- och konstparken Gaste är ett annat exempel på spontant framvuxna aktivitetsparker som Miljöpartiet kommer att uppmuntra till fulla även fortsättningsvis.

- **Slopa nolltolerans mot gatukonst**

Miljöpartiet anser inte att nolltolerans mot graffiti fyller någon funktion. Bra gatukonst bör istället uppmuntras genom att kommunen låter graffitikonstnärer smycka ut valda kommunala byggnader. Gatukonst fungerar dessutom som en motvikt mot all ful men laglig reklam som inte fyller några andra än rent kommersiella syften. Miljöpartiet anser att graffitiplank i Stadsparken var en idé som föll ut positivt och vi vill se återkommande projekt av liknande slag på flera platser i Lund.

- **Stötta den föreningslösa kulturen**

Många kulturarbetare verkar självständigt och har valt att inte tillhöra en förening. Även om gatumusikanter, konstnärer och spontanidrottare ofta trivs med den situationen så ser Miljöpartiet gärna att föreningslös kultur uppmärksammas mer. Vi vill se ett bredare stipendiestöd där även gatumusikanter och gatukonstnärer kan komma ifråga. Miljöpartiet vill också se över möjligheten för kommunen att utfärda kostnadsfria tillstånd för att få uppträda på lämpliga platser och som intresserade artister kan söka. Därigenom kan lundabornas känsla av kulturens närvaro i kommunen öka.

- **Förenkla det interna avgiftssystemet**

Miljöpartiet vill att kommunen utvecklar ett system som gör det lättare för kommunala verksamheter att utnyttja varandras resurser på ett förnuftigt sätt. Som det är idag betalar en förvaltning hyra eller avgift till en annan förvaltning för att få använda en kommunal lokal eller tjänst. Detta skapar onödig byråkrati och en ohälsosam konkurrenssituation internt mellan kommunens egna verksamheter. Miljöpartiet anser att Lunds kultur- och fritidsresurser kan användas på ett mer ansvarsfullt och flexibelt sätt om kommunen helt enkelt slutar att ta betalt av sig själv.

- **Kvalitetssäkra föreningsstödet**

Föreningar som har aktiviteter för barn och ungdomar mellan 7 och 20 år är berättigade till kommunalt aktivitetsstöd. Men det görs ingen ordentlig uppföljning av hur och till vad aktivitetsstödet används. Då uppstår en risk att stöd till barn- och ungdomsverksamhet används till att finansiera vuxen- och elitverksamhet. Miljöpartiet anser att aktivitetsstöd till barn och unga måste följas upp och kvalitetssäkras mycket mer systematiskt än idag för att säkerställa att barn och unga får det stöd de har rätt till. Genom en återkommande kvalitetssäkring av föreningsstödet så kommer kommunen dessutom att kunna se om det sker en snedfördelning av föreningsstödet mellan olika grupper. Miljöpartiet anser vidare att lägre medlemsavgifter ska vara meriterande för en förening som ansöker om aktivitetsstöd eftersom vi tror att låga avgifter leder till att fler unga engagerar sig.

- **Stötta kultur i byarna**

Miljöpartiet vill se större samverkan mellan kultur i Lunds stad och kultur i byarna. Det ska bli lättare för byalag och lokala föreningar att hyra utrustning eller lokaler av kommunen om man vill arrangera en konsert eller något annat kulturevenemang. Miljöpartiet vill i synnerhet uppmärksamma barn och ungas lokala kulturaktiviteter och arbeta för att sudda ut gränser mellan Lunds stad och kommunens östra delar. Om

en kultursatsning sker i centrum är det viktigt att den märks även i byar och stadsdelar, t.ex. i form av lokala satellitprojekt. Det är samtidigt omvänt viktigt att lokala kulturaktiviteter också uppmärksammas centralt.

- **Kommersiell kultur och sponsring**

Miljöpartiet vill motverka att kommersiella krafter får styra över kultur som främst engagerar barn, unga och amatörer. Samtidigt är det tyvärr ofta den oetablerade kulturen som får minst ekonomiskt stöd från det offentliga. Miljöpartiet ser därför inte negativt på kultursponsring eller samfinansierade projekt om det innebär ett lyft för en åsidosatt verksamhet. Det viktigaste är att det allmänna aldrig lämnar över sitt huvudansvar för kulturen till privata intressen. Det är vi själva som bestämmer över vår kultur.

- **Skydda stadsodlingar och grönområden**

I den hållbara staden har stadsodlingar och grönområden en självklar plats. Att odla sin egen mat är inte bara bra för miljön – det är bra för själen också. På våra grönområden kan man koppla av, promenera eller sporta. Lunds odlingslotter och grönområden är under ständigt hot om exploatering för bebyggelse. Miljöpartiet verkar inte bara för att varje grön yta som exploateras ska ersättas med en ny grön yta någon annanstans. Vi vill även att det ska bli fler odlingslotter och grönområden totalt sett. När man bygger nytt ska man se över möjligheterna till gröna ytor på gårdar och tak.

- **Värna Lunds teaterverksamheter**

Lund har en i högsta grad levande teaterscen. Förutom Lunds stadsteater så finns amatörteaterscenen Lilla teatern och de fria och väldigt uppskattade teatergrupperna Månteatern och Sagohuset. Miljöpartiet vill värna Lunds teaterliv och i synnerhet den fantastiska barn- och ungdomsverksamhet som bedrivs på Lunds scener. Miljöpartiet vill inte att kommungränsen ska utgöra ett hinder för kulturens möjligheter till att spridas till en större publik. Vi uppmuntrar till ett tätare samarbete inom scenkonsten mellan Lund och andra kommuner och städer i Skåne, Sverige och resten av världen.

- **Bilda ett kringresande filmsällskap**

På Kulturskolan och på Lunds fritidsgårdar finns personal med stor pedagogisk kompetens inom filmområdet. Miljöpartiet vill att en samverkansgrupp med representanter från Kulturskolan, Fäladsgården, Hemgården och andra fritidsgårdar bildas. Med en mobil filmstudio och förslagsvis Fäladsgården som fast bas så skulle gruppen kunna utgöra ett kringresande filmsällskap som besöker Lunds fritidsgårdar och skolor och låter barnen testa att filma, klippa och animera under handledning av kunniga filmpedagoger.

- **Se över Konsthallens uppdrag**

Konsthallen har fått utstå mycket kritik under en tid. Miljöpartiet menar att Konsthallens främsta uppdrag är, och även fortsättningsvis kommer att vara, att visa konst som problematiserar och provocerar. Konsthallen måste få förtroende att råda över sin egen verksamhet utan klåfingriga politiker. Man bör dock se över Konsthallens arbetssätt och marknadsföring för att locka fler lundabor till konsten – eller kanske rent av konsten till lundaborna. Det måste gå att kombinera tillgänglighet med komplexitet.

- **Kulturupplevelser för våra äldre**

Även om just det här gröna kulturprogrammet fokuserar på barn så inser givetvis Miljöpartiet kulturens positiva betydelse även för våra äldre. Att få möjlighet att t.ex. lyssna på levande musik eller en bokuppläsning borde vara en självklarhet för alla våra gamla som kommunen ansvarar för. De platser som åsyftas i vårt förslag om kostnadsfria tillstånd för artister skulle med fördel kunna omfatta också äldre- och serviceboenden så att äldre och funktionshindrade får bättre tillgång till kultur. Vidare tror Miljöpartiet att kombinerade bibliotek och kulturhus kommer att bidra till att gamla och unga kan mötas över generationsgränserna på ett naturligt och berikande sätt.

- **Betona kulturens positiva hälsoeffekter**

Bestående positiva hälsoeffekter har påvisats för musik, dans, drama, skrivande och tecknande. Människor mår helt enkelt bra av att få ägna sig åt och ta del av kultur – inte minst på grund av den sociala samvaro som ofta är förknippad med kulturella aktiviteter. Miljöpartiet är positivt till att kultur används som ett komplement i arbetet med att lyfta människor som befinner sig i någon av livets dalar. En kulturupplevelse vid rätt tidpunkt kan innebära en vitamininjektion för den enskilde och ett första steg ut ur sjukskrivning eller långtidsarbetslöshet.

- **Återuppväck samarbetet med Mejeriet**

Mejeriets rykte som en av Sveriges bästa konsertscener har etablerat Mejeriet som en kulturinstitution i Lund. Dess lokaler och läge innebär fantastiska möjligheter för kulturintresserade i alla åldrar. Miljöpartiet anser att det är angeläget att kommunen odlar ett långsiktigt och nära samarbete med Mejeriet och de föreningar och verksamheter som ryms under Mejeriets tak. Den planerade aktivitetsparken som troligtvis kommer att placeras i Mejeriets absoluta närhet innebär att området har all potential att bli ett myllrande kultur- och ungdomscentrum i södra Lund. Hur området utformas ska ungdomarna själva bestämma. Genom löpande dialog med Mejeriet och andra involverade föreningar hoppas Miljöpartiet dock kunna främja den spontant framväxande kulturen i det här spännande området på bästa sätt.

- **Anställ en resursperson**

Tidigare fanns en resurs på kultur- och fritidsförvaltningen som föreningar kunde vända sig till för att t.ex. få hjälp med att skriva EU-bidragsansökningar, söka stipendier eller komma i kontakt med professionella kulturarbetare. Den resursen har skurits bort. Det betyder att de föreningar som har vana av att skriva ansökningar eller söka ekonomiska medel har ett försprång gentemot andra som saknar sådan erfarenhet och kunskap. Miljöpartiet kommer att arbeta för att en resursperson med uppgift att stötta föreningar och individer på det här området återinförs så snart som möjligt. En sådan resurs bör knytas till de lokala kulturhusen och medborgarkontoren.

- **Bevara folkparken**

Folkparken på väster är en unik byggnad som innebär vissa utmaningar men vars möjligheter måste tas tillvara. Miljöpartiet anser att det är oacceptabelt att folkparken har blivit en sådan långbänk i politiken. Folkparksfrågan måste lösas innan mandatperiodens slut. En möjlig lösning är att folkparken blir ett lokalt kulturhus på Väster.